

Kommuner m.fl.

Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K
Tlf. 35 28 81 00
Fax 35 36 24 11
ams@ams.dk
www.ams.dk
CVR nr. 55 56 85 10

Andre aktører i sygedagpengeopfølgningen

Arbejdsmarkedsstyrelsen udsender hermed information om andre aktører i sygedagpengesager. Baggrunden er bl.a. 4 principafgørelser, som Ankestyrelsen netop har udsendt, jf. bilag 1.

15. juni 2010

Vores sag
2010-0007147
Vores ref.
Ath/Vst

1. Regelgrundlaget

Med lov 480 af 12. juni 2009 om en styrket beskæftigelsesrettet indsats over for sygemeldte m.fl. er der i sygedagpengeloven sket en række ændringer, som skal styrke den beskæftigelsesrettede indsats over for sygemeldte, herunder give mulighed for, at kommunerne kan overdrage visse myndighedsopgaver til anden aktør.

Før 6. juli 2009, hvor ovennævnte lov trådte i kraft, kunne kommunerne også bruge andre aktører i opfølgningen i sygedagpengesager, men kommunerne kunne ikke overdrage myndighedsopgaver til andre aktører.

De gældende regler findes i sygedagpengelovens § 19:

§ 19. Kommunen kan overlade det til andre aktører at udføre opgaver og træffe afgørelse efter denne lov, jf. dog stk. 2. Ansvar for indsatsen påhviler fortsat kommunen.

Stk. 2. Kommunen kan ikke overlade det til andre aktører at træffe afgørelse om retten til sygedagpenge efter denne lov.

Stk. 3. Kommunen kan overlade det til andre aktører at vurdere, om en person er helt eller delvis uarbejdsdygtig. Anden aktør kan dog kun træffe afgørelse herom, hvis aktøren og den sygemeldte er enige i vurderingen af hel eller delvis uarbejdsdygtighed.

Stk. 4. Hvis kommunen skønner, at flere aktører er næsten lige effektive i forhold til at bringe personen i ordinær beskæftigelse, skal den sygemeldte kunne vælge mellem disse aktører.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, hvordan indsatsen kan varetages af andre aktører, og om sagsbehandling, underretning til kommunen, klagefrister m.v.«

Kommunen kan således overlade det til anden aktør at udføre opgaver og træffe afgørelser efter sygedagpengeloven. Det kan dog ikke overlades til anden aktør at træffe afgørelse om ydelsen.

Kommunen har fortsat det overordnede ansvar for indsatsen og for, at lovgivningen overholdes. Kommunen har pligt til at føre tilsyn med anden aktør.

Anden aktør kan

- afholde og forpligte den sygemeldte til at møde til opfølgningssamtale
- træffe afgørelser om aktive tilbud og forpligte den sygemeldte til at deltage i indsatsen
- udarbejde opfølgningsplan
- inddrages i opfølgningsopgaver med fx at indhente oplysninger fra læger, vurdere sygemeldtes arbejdsevne, udarbejde ressourceprofil mv.

Anden aktør kan herudover træffe afgørelse om hel eller delvis uarbejdsdygtighed, forudsat at anden aktør og den sygemeldte er enige om vurderingen af hel eller delvis uarbejdsdygtighed. Hvis anden aktør og den sygemeldte ikke er enige om hel eller delvise raskmelding, skal kommunen inddrages og træffe afgørelse i sagen.

Reglerne om anden aktør i sygedagpengelovens § 19 er i øvrigt nærmere beskrevet i punkt 19 i cirkulære nr. 9298 af 23. juni 2009 om ændring af vejledning om sygedagpenge.

2. Hvad betyder Ankestyrelsens principafgørelser?

Kommuner med konkrete sager behandlet af Ankestyrelsen

De konkrete sager er hjemvist til behandling i kommunen med henblik på, at der træffes afgørelse i sagerne.

Disse kommuner har pligt dels til at træffe afgørelse i de konkrete sager og dels til at genoptage alle øvrige sager i kommunen, hvor anden aktør uretmæssigt har truffet afgørelse om bortfald af retten til sygedagpenge. Kommunen skal i disse sager sikre sig, at afgørelse om retten til sygedagpenge er truffet af kommunen.

Opfølgning i øvrige kommuner

Kommuner, som anvender anden aktør, skal på baggrund af Ankestyrelsens afgørelser påse, at de ikke har overladt det til anden aktør at træffe afgørelser om bortfald af retten til sygedagpenge. Skulle det være tilfældet, skal kommunen genoptage sagerne og sikre, at det er kommunen, som har truffet afgørelsen.

Hvordan skal kommunen behandle de sager, hvor anden aktør uretmæssigt har truffet en afgørelse?

Kommunen skal informere borgeren om, at sagen er genoptaget med henblik på, at der kan træffes en afgørelse, der lever op til kravene i lovgivningen.

Kommunerne skal i de enkelte sager sørge for, at der er det tilstrækkelige grundlag til, at der kan træffes en afgørelse, herunder at der er foretaget den nødvendige partshøring. Sagsakter fra anden aktør kan indgå i kommunens behandling af sagen.

Fører kommunens behandling af sagen til, at der træffes afgørelse om, at borgeren ikke har ret til sygedagpenge - dvs., kommunens afgørelse indholdsmæssigt svarer til den afgørelse, den anden aktør har truffet, følger det af sygedagpengelovens § 21, stk. 3, at retten til sygedagpenge ophører fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling ikke længere er opfyldt. Den nye afgørelse ændrer således ikke ved borgerens ret til sygedagpenge og giver ikke grundlag for at udbetale sygedagpenge.

Fører kommunens behandling af sagen til, at der træffes afgørelse om, at borgeren havde ret til sygedagpenge - dvs., at kommunen ændrer den afgørelse, den anden aktør har truffet - skal kommunen tage stilling til, hvor lang tid borgeren har ret til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 21, stk. 3.

Kommunen skal efterbetale de sygedagpenge, som den sygemeldte har krav på evt. med fradrag af udbetalt kontanthjælp.

For sygemeldte, der fortsat har ret til sygedagpenge, iværksættes løbende udbetalingen af sygedagpenge, og der iværksættes opfølgning med samtaler mv.

I de sager, hvor der skal udbetales en ydelse, skal dette ske så hurtigt som muligt.

Det gælder generelt, at når kommunen har truffet afgørelse, skal borgeren have meddelelse om denne, og der skal gives klagevejledning.

3. Kommunernes brug af anden aktør på sygedagpengeområdet

De afgørelser, Ankestyrelsen har truffet, er konkrete, dvs. de er resultatet af Ankestyrelsens konkrete vurdering af alle de faktiske forhold, som har foreligget i de enkelte tilfælde. Afgørelserne har givet anledning til, at der er rejst nogle generelle spørgsmål om kommunernes brug af anden aktør og vikarer i relation til myndighedsafgørelser.

Styrelsen har i den anledning rådført sig med Kammeradvokaten. På den baggrund kan styrelsen give nedenstående vejledning. Samtidig skal styrelsen fremhæve, at det er kommunerne, der administrerer området og dermed har ansvaret for at tilrettelægge administrationen af området efter lovgivningen.

3.1. Kan vikarer træffe myndighedsafgørelser?

En problemstilling handler om, hvorvidt en vikar, som en kommune har hyret fra et vikarbureau, kan træffe myndighedsafgørelser, som ikke uden lov-hjemmel kan delegeres til private.

Der er hverken i sygedagpengeloven eller beskæftigelseslovgivningen i øvrigt fastsat regler om, hvilket personale kommunerne skal anvende til administrationen, herunder når der skal træffes myndighedsafgørelser. Der er heller ikke retspraksis, som afklarer spørgsmålet.

Det er Arbejdsmarkedsstyrelsens opfattelse, at der ikke er tale om, at kommunen delegerer kompetence til private i en situation, hvor en vikar fra et vikarbureau indgår i kommunens medarbejderstab på samme vilkår som øvrige ansatte.

Det er i disse tilfælde afgørende, at den pågældende vikar er underlagt kommunens og ikke vikarbureauets instruktionsbeføjelse, og det skal også fremgå klart af de afgørelsesbreve, som vedkommende underskriver, at afgørelsen er truffet af kommunen. Det skal således være fuldstændig klart for borgeren, at afgørelsen er truffet af myndigheden – dvs. kommunen.

På samme måde, som det gælder for kommunens andre ansatte, skal kommunen sikre at

- vikaren har de nødvendige kompetencer til at udføre opgaven, og
- vikaren er instrueret i de krav til sagsbehandlingen, som kommunen stiller og de hensyn, der skal lægges vægt på, når afgørelsen skal træffes.

Det er styrelsens vurdering, at det ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om delegation til private, at kommunen har aftalt med vikarbureauet, at den eller de medarbejdere, som indgår i kommunens medarbejderstab som vikar, skal behandle en nærmere angivet sagsmængde, og at afregningen mellem kommunen og vikarbureauet er afhængig af den aftalte sagsmængde.

Det skal i disse tilfælde sikres, at den valgte betalingsform til vikarbureauet ikke har indflydelse på kvaliteten af sagsbehandlingen i kommunen. Styrelsen skal på den baggrund anbefale, at det i givet fald klart fremgår af kontrakten, at det er kommunen, som fastsætter retningslinjerne for sagsbehandlingen i de enkelte sager.

Det er endvidere styrelsens opfattelse, at det forhold, at en kommune har udlagt opgaver til en anden aktør efter sygedagpengelovens § 19, ikke i sig selv afskærer kommunen fra at indgå aftale om udlejning af vikarer med denne aktør.

For at sikre at der i en sådan situation ikke opstår mistanke om forsøg på omgåelse af forbuddet mod at uddelegere afgørelser om retten til sygedag-

penge eller problemer med bl.a. habilitet, må det anbefales, at de personer, der udlejes som vikarer, kommer fra en anden afdeling/division af virksomheden, og at vikarvirksomheden er klart adskilt fra den del af virksomheden, der udfører opgaver som anden aktør.

Der må således på ingen måde være personsammenfald mellem de personer, der udfører opgaver som anden aktør og de personer, der udlejes som vikarer til kommunen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.

3.2. Kan en (deltids)ansat medarbejder, der også arbejder hos anden aktør, træffe myndighedsafgørelser?

Der har været rejst spørgsmål om, hvorvidt en (deltids)ansat kommunal medarbejder kan træffe myndighedsafgørelser, når vedkommende samtidig er ansat hos anden aktør, der udfører opgaver for kommunen.

Der er ikke fastsat generelle regler om, at (deltids)ansatte i en kommune ikke må træffe myndighedsafgørelser, når personen samtidig har andet arbejde uden for kommunen. Der er heller ikke retspraksis, som tager stilling til spørgsmålet.

Hvis en deltidsansat medarbejder samtidig arbejder hos en anden aktør, som kommunen har udlagt opgaver til på sygedagpengeområdet, er risikoen for, at konstruktionen betragtes som en omgåelse af forbuddet mod uddelegering af myndighedsafgørelsen særlig stor.

Samtidig kan en sådan konstruktion medføre situationer, hvor der kan opstå problemer med speciel inhabilitet. Dvs. spørgsmålet om, hvornår der foreligger en interesse hos en person, som udøver kompetence på vegne af en forvaltningsmyndighed, der bevirker, at den pågældende er afskåret fra at deltage i forvaltningsmyndighedens behandling af en bestemt sag.

Reglerne om speciel inhabilitet findes i forvaltningslovens § 3.

Hvis en medarbejder hos en privat aktør har varetaget sagsforberedelsen og lavet en konkret sagsfremstilling til kommunen, må det forventes, at vedkommende vil føle sig bundet af denne indstilling. Det må antages, at pågældende er inhabil efter forvaltningslovens § 3, stk. 5, og derfor ikke kan træffe afgørelse som ansat i kommunen.

For at undgå at der opstår spørgsmål om omgåelse af reglerne eller inhabilitet, skal styrelsen anbefale, at kommunen ved behandling af sygedagpengesager helt undlader at benytte (deltids)ansatte, som samtidig udfører opgaver for en anden aktør, som kommunen har udlagt opgaver til på sygedagpengeområdet.

3.3. Kan anden aktør bidrage til sagsforberedelsen forud for kommunens afgørelse om retten til sygedagpenge?

Der er ikke i sygedagpengeloven, i forarbejderne til loven eller i lovgivningen i øvrigt taget stilling til i hvilket omfang, anden aktør kan bidrage til sagsforberedelsen forud for kommunens afgørelse om retten til sygedagpenge. Der foreligger heller ikke praksis, som tager stilling til spørgsmålet.

Det fremgår af sygedagpengelovens § 19, stk. 2, at det alene er kommunen, der kan træffe afgørelse om retten til sygedagpenge. Af lovbemærkningerne fremgår det, at anden aktør bl.a. kan indhente oplysninger fra læger, vurdere arbejdsvevnen og udarbejde ressourceprofil.

Det er Arbejdsmarkedsstyrelsens opfattelse, at kravet om, at afgørelser om ret til sygedagpenge skal træffes af kommunen, ikke betyder, at anden aktør ikke kan foretage en række sagsforberedelsesskridt.

Det betyder bl.a., at anden aktør kan oplyse og beskrive sagen samt udarbejde en skriftlig sagsfremstilling. Når det drejer sig om partshøring og udarbejdelse af indstilling til afgørelser, er det styrelsens opfattelse, at det er kommunen, der udfører disse opgaver.

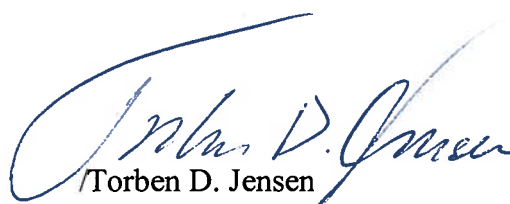
Når kommunen har modtaget sagsmaterialet fra anden aktør, skal kommunen selvstændigt tage stilling til, om der er de fornødne oplysninger, om sagsfremstillingen er i orden, om der er taget hensyn til de udtalelser, der er indhentet, mv. Herefter kan kommunen partshøre og træffe afgørelse.

Kommunen skal sikre, at opgavevaretagelsen foregår forsvarligt. Derfor kan det være hensigtsmæssigt, at der foreligger en sagsbehandlingsinstruks, som anden aktør skal følge i sin opgavevaretagelse.

Med venlig hilsen

Marie Hansen
Direktør

Torben D. Jensen
Kontorchef

Bilag 1.

Resumé af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 105 - 10:

En afgørelse om retten til sygedagpenge var ugyldig, da den måtte anses for truffet af anden aktør.

Medarbejdere ansat i et privat firma, der udførte arbejde for en kommune i forbindelse med opfølgingsindsatsen over for modtagere af sygedagpenge, måtte anses for at være anden aktør i henhold til reglerne om anden aktør i sygedagpengeloven.

Det forhold, at kommunen under opgavevaretagelsen havde ansvaret for indsatsen og ansvaret for, at lovgivningen kunne opfyldes samt pligt til at føre tilsyn med, hvordan opgaven blev løst, medførte ikke en ændret vurdering af, at det private firma i varetagelsen af opgaven var at betragte som anden aktør.

Beskæftigelsesudvalget lagde ved afgørelsen vægt på, at overdragelse af myndighedsopgaver til private virksomheder kræver klar lovhjemmel.

Resumé af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 107 - 10:

En afgørelse om retten til sygedagpenge var ugyldig, da den måtte anses for at være truffet af anden aktør.

Beskæftigelsesudvalget lagde vægt på aftalen, der var indgået mellem det private firma og kommunen om opgavevaretagelsen. Det fremgik heraf, at der afregnedes med firmaet for tilgæede sager for hver periode.

Beskæftigelsesudvalget fandt ikke, at det forhold, at konsulentfirmaet stillede vikarer til rådighed, eller at selve opfølgningssamtalerne foregik på jobcentret, medførte en ændret vurdering af, at afgørelsen om retten til sygedagpenge var truffet af anden aktør. Dette understøttedes også af, at afgørelsen var underskrevet af det private firma.

Beskæftigelsesudvalget lagde ved afgørelsen endvidere vægt på, at overdragelse af myndighedsopgaver til private virksomheder kræver klar lovhjemmel.

Resumé af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 108 - 10:

En afgørelse om retten til sygedagpenge var ugyldig, da den måtte anses for at være truffet af anden aktør.

En tilføjelse i en vikarkontrakt mellem en kommune og et privat firma om, at en medarbejder i firmaet skulle ansættes af kommunen i 2 timer ugentligt til varetagelse af egentlige myndighedsopgaver i sager om sygedagpenge, måtte anses for at være en omgåelse af reglerne om, at anden aktør ikke kunne træffe afgørelse om retten til sygedagpenge.

Beskæftigelsesudvalget lagde vægt på, at ansættelsen i kommunen havde tæt sammenhæng med aftalen med det private firma, og at det reelt var den samme medarbejder, som firmaet havde i sit team, der varetog opfølgningen og traf afgørelse om retten til sygedagpenge, uanset at en mindre del af medarbejderens løn udbetaltes direkte af kommunen til medarbejderen, medens resten af lønnen afregnedes af det private firma.

Beskæftigelsesudvalget lagde endvidere vægt på, at overdragelse af myndighedsopgaver til private virksomheder kræver klar lovhjemmel.

Resumé af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 122-10:

En afgørelse om retten til sygedagpenge var ugyldig, da den måtte anses for truffet af anden aktør.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at det private firma X havde indgået kontrakt med A Kommune, og at vikarerne, der traf afgørelse om retten til sygedagpenge, reelt udførte arbejdet for X som led i opfyldelsen af dette firmas kontrakt med A Kommune og derfor ikke kunne betragtes som en del af kommunen.

Beskæftigelsesudvalget fandt endvidere, at uanset de 4 konsulenter fra X sad i kommunens lokaler, og at A Kommune under opgavevaretagelsen havde ansvaret for indsatsen og ansvaret for, at lovgivningen kunne opfyldes samt pligt til at føre tilsyn med, hvordan opgaven blev løst, så udførte konsulenterne arbejdet på vegne af X, da det var dette firma, som havde indgået kontrakten med kommunen om opgavevaretagelsen.

Firmaet X måtte derfor betragtes som anden aktør, og A Kommune havde ikke haft hjemmel til at uddelegere sin kompetence til at træffe afgørelse om retten til sygedagpenge til X.